

**OPĆINA SOPJE
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA
OPĆINSKI NAČELNIK**

***OBRAZLOŽENJE PRORAČUNA OPĆINE SOPJE ZA 2023. GODINU,
TE PROJEKCIJE PRORAČUNA ZA 2024. I 2025. GODINU***

Prosinac, 2022. godina

ZKONSKA OSNOVA

Temeljem članka 40. Zakona o proračunu (NN 87/08, 136/12 i 15/15) općinski načelnik u zakonom određenom roku dostavlja Općinskom vijeću na usvajanje Prijedlog Proračuna Općine Sopje za 2023. godinu i projekcije proračuna za 2024. i 2025. godinu.

Page | 2

Prihodi i primici proračuna su raspoređeni u proračunu po ekonomskoj klasifikaciji i iskazani prema izvorima dok rashodi i izdaci proračuna su raspoređeni u proračunu prema proračunskim klasifikacijama te uravnoteženi s prihodima i primicima.

Sukladno Zakonu o proračunu, a na temelju Smjernica, Ministarstvo financija je sastavilo Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2023. - 2025. (dalje u tekstu: Upute) te je sukladno njima sastavljen proračun.

Nakon izmjena Zakona o regionalnom razvoju, više se ne izrađuje plan razvojnih programa, nego umjesto toga Općinski načelnik donosi provedbeni program za četverogodišnje razdoblje.

Navedenim aktom omogućava se financiranje poslova, funkcija i programa koje izvršavaju upravna tijela, a radi ostvarivanja javnih potreba i prava građana, koji se temeljem posebnih zakona i drugih na zakonu zasnovanih propisa financiraju iz javnih prihoda, odnosno iz proračuna općine. Pri sastavljanju planskih dokumenata primjenjuje se zakonom propisana metodologija glede sadržaja proračuna, programskega planiranja, proračunskih klasifikacija i drugo.

U slučaju da predstavničko tijelo ne doneše proračun prije početka proračunske godine, privremeno se, na osnovi odluke o privremenom financiranju, nastavlja financiranje poslova, funkcija i programa u visini koja je neophodna za njihov daljnji rad.

Prijedlog proračuna Općine Sopje za razdoblje od 2023. do 2025. godine sastavljen je sukladno odredbama Zakona o proračunu, Pravilnika o proračunskim klasifikacijama i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu.

Zakonom o proračunu uveden je u sustav planiranja trogodišnji proračunski okvir što znači da predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave usvaja proračun za 2023. godinu s projekcijama za sljedeće dvije godine, odnosno 2024. i 2025. godinu.

Proračunske klasifikacije iz Pravilnika proračunskih klasifikacija čine okvir kojim se iskazuju i sustavno prate prihodi i primici te rashodi i izdaci po nositelju, cilju, namjeni, vrsti, lokaciji i izvoru financiranja. Proračuni su dužni iskazivati prihode i primite te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika, u procesima planiranja, izvršavanja, računovodstvenog evidentiranja i izveštavanja.

Proračunske klasifikacije iz Pravilnika o proračunskim klasifikacijama su sljedeće:

- ekonomска,
- organizacijska,
- programska,

- funkcija,
- lokacijska klasifikacija te
- izvori financiranja,

i kao takve primijenjene su u izradi Prijedloga Plana Proračun Općine Sopje za 2023. godinu, te projekcije proračuna za 2024. i 2025. godinu.

Općinsko vijeće donosi proračun za proračunsku godinu s projekcijama za sljedeće dvije godine i to na propisanoj razini ekonomske klasifikacije, odnosno na razini podskupine drugoj razini za proračun, odnosno na razini skupine - drugoj razini za projekcije.

Usvajanje proračuna na višoj razini jedan je od ključnih mehanizama koji omogućuje određenu fleksibilnost u njegovom izvršavanju.

Proračun se sastoji od općeg i posebnog dijela. Posebni dio Proračuna sastoji se od rashoda i izdataka raspoređenih po programima (aktivnostima i projektima) unutar razdjela/glava definiranih u skladu s organizacijskom klasifikacijom Proračuna. Stoga su sve aktivnosti i projekti raspoređeni u odnosu na programe odnosno funkcije kojima pripadaju.

Prilikom planiranja prihoda uzeta je u obzir realizacija istih u 2022. godini te procjena njihovog kretanja u narednom razdoblju uz uvažavanje gospodarskih i društvenih specifičnosti na lokalnoj razini.

Prijedlog Proračuna za 2023. Godinu projekcije za 2024. I 2025. Godinu iskazane su u eurima.

PRIHODI I PRIMICI PRORAČUNA PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

Proračuna Općine Sopje za 2023. godinu predlaže se u iznosu od 1.887.969,35 EUR. Proračun za 2023. godinu sastoji se od prihoda tekuće godine u iznosu od 1.874.697,07 eura

Struktura tekućih prihoda u iznosu od 1.874.697,07 EUR je sljedeća:

- ✓ 1.822.271,57 prihoda poslovanja
- ✓ 52.425,50 prihoda od prodaje nefinancijske imovine,
- ✓ 13.272,28 višak iz predhodne godine koji će se rasporediti

Ukupni prihodi i primici Općine Sopje za 2023. godinu planirani su u iznosu od 1.874.697,07 eura

Prihodi poslovanja

Prihodi od poslovanja Općine Sopje za 2023. godinu planirani su u iznosu od 1.822.271,57 eura, a čine ih:

1. Prihodi od poreza planirani u iznosu od 590.330,85 eura, od toga porez i prirez na dohodak 302.817,02 eura, porezi na imovinu 126.856,46 eura i porezi na robu i usluge 43.113,49 eura

2. Pomoći iz inozemstva i od subjekta unutar općeg proračuna planirane u iznosu od 839.962,55 eura, od toga, pomoći proračunu iz drugih proračuna 782.405,99 eura i pomoći od izvanproračunskih korisnika 57.556,56 eura
3. Prihodi od imovine planirani u iznosu od 147.079,38 eura, od toga prihodi od finansijske imovine 2.398,16 eura i prihodi od nefinansijske imovine 144.671,22 eura
4. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada planirani u iznosu od 177.846,31 eura, od toga upravne i administrativne pristojbe 4.923,40 eura, prihodi po posebnim propisima 120.604,89 eura i komunalni doprinosi i naknade 52.318,02 eura
5. Kazne, upravne mjere i ostali prihodi planirani u iznosu od 67.052,48 eura

PRIHODI OD PRODAJE NEFINANSIJSKE IMOVINE

Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine planirani u iznosu 32.517,08 eura i prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine planirani u iznosu od 19.908,42 eura.

RASHODI I ZDACI PRORAČUNA PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

U proračunu Općine Sopje za 2023. godinu primijenjeno je programsko planiranje poštivajući funkciju, ekonomsku klasifikaciju i izvore financiranja.

Proračun Općine Sopje sastoji se od razdjela i tri glave u kojima se razdjel naziva Općina Sopje, sa glavama Predstavničko tijelo, druga glava se naziva Jedinstveni upravni odjel te treća glava je proračunski korisnik dječji vrtić "Bambi"

U nastavku daje se prikaz rashoda prema ekonomskoj klasifikaciji odnosno prema osnovnim skupinama rashoda i izdataka kroz razdoblje 2023. - 2025. godine.

Tabelarni prikaz broj 2.: Prikaz planiranih rashoda za razdoblju 2023. - 2025. prema osnovnim vrstama

Rashodi	Plan proračuna za 2023.	Projekcija za 2024.	Projekcija za 2025.
Rashodi poslovanja	1.337.909,96	1.044.258,84	1.089.718,87
Rashodi za zaposlene	257.495,51	260.070,47	262.645,42
Materijalni rashodi	896.301,38	594.252,50	635.296,48
Finansijski rashodi	3.185,35	3.217,20	3.249,05

Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	2.654,56	2.681,00	2.707,54
Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i dr. naknade	90.384,24	91.288,07	92.191,93
Ostali rashodi	87.889,02	92.749,60	93.628,45
Rashodi za nabavu nefinansijske imovine	550.059,39	311.772,76	298.182,88
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	308.727,01	311.759,34	298.169,34
Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	13,28	13,42	13,54
Rashodi za dodatna ulaganja u nefinansijskoj imovini	241.319,00	0,00	0,0

U nastavku daje se pojašnjenje predloženog plana rashoda i izdataka proračuna za razdoblje 2023.- 2025. godinu po skupinama rashoda.

RASHODI POSLOVANJA

Ukupni rashodi i izdaci Općine Sopje za 2023. godinu planirani su u iznosu od 1.874.697,07 eura

Rashodi poslovanja

Rashodi poslovanja Općine Sopje za 2023. godinu planirani su u iznosu od 1.337.909,96 eura, a čine ih:

1. Rashodi za zaposlene planirani u iznosu od 257.495,51 eura od toga, plaće (bruto) planirane u iznosu od 206.383,95 eura, ostali rashodi za zaposlene 22.177,98 eura i doprinosi na plaće 28.933,58 eura
2. Materijalni rashodi planirani u iznosu od 896.301,38 eura, od toga naknade troškova zaposlenima 24.447,31 eura, rashodi za materijal i energiju 178.866,14 eura, rashodi za usluge 618.107,11 eura i ostali nespomenuti rashodi poslovanja 74.880,82 eura
3. Financijski rashodi planirani u iznosu od 3.185,35 eura
4. Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna planirane u iznosu od 2.654,46 eura
5. Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade planirane u iznosu od 90.384,24 eura za ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna
6. Ostali rashodi planirani u iznosu od 87.889,02 eura, od toga tekuće donacije planirane u iznosu od 82.580,11 eura, i ostali rashodi – proračunska zaliha 5.308,91 eura

RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine planirani u iznosu od 550.059,39 eura, a čine ih:

Page | 6

1. Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine planirani u iznosu od 308.740,29 eura
2. Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini planirani u iznosu od 241.319,10 eura

PRIHODI I PRIMICI PRORAČUNA PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

Proračuna Općine Sopje za 2023. godinu predlaže se u iznosu od 1.874.697,07 eura.

Struktura tekućih prihoda u iznosu od 1.874.697,07 eura je sljedeća:

- ✓ 1.822.271,57 prihoda poslovanja
- ✓ 52.425,50 eura prihoda od prodaje nefinancijske imovine.
- ✓

RASHODI I IZDACI PRORAČUNA PO ORGANIZACIJSKOJ KLASIFIKACIJI

Razdjel je, sukladno Pravilniku o proračunskim klasifikacijama, organizacijska razina utvrđena za potrebe planiranja i izvršavanja proračuna, a sastoji se od jedne ili više glava.

Status razdjela državnog proračuna dodjeljuje se ministarstvima i onim proračunskim korisnicima državnog proračuna koji su izravno odgovorni Hrvatskom saboru ili predsjedniku Republike Hrvatske dok se status razdjela proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može dodijeliti izvršnom tijelu, predstavničkom tijelu i upravnim tijelima.

Sukladno gore citiranom Pravilniku, Proračun Općine Sopje sukladno Pravilniku o proračunskim klasifikacijama strukturiran je s dva razdjela:

- Predstavnička i izvršna tijela i
- Jedinstveni upravni odjel.

Glava je organizacijska razina utvrđena za potrebe planiranja i izvršavanja proračuna. Treba naglasiti da status razdjela i glave dodjeljuje Ministarstvo financija odnosno upravno tijelo za financije jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sukladno gore citiranom Pravilniku Proračun Općine Sopje strukturiran je sa tri glave. Pod razdjel Općina Sopje spadaju glave Predstavničko tijelo, Jedinstveni upravni odjel I dječji vrtić "Bambi"

U nastavku daje se tabelarni i grafički prikaz sredstava raspoređenih po organizacijskoj klasifikaciji u razdoblju 2023. - 2025.

Tabelarni prikaz broj 3.: Prikaz planiranih rashoda i izdataka u razdoblju 2023. - 2025. po organizacijskoj klasifikaciji

Organizacijska klasifikacija	PLAN 2023.	PROJEKCIJA 2024.	PROJEKCIJA 2025.
Predstavničko tijelo	104.494,76	119.110,60	120.056,00
Jedinstveni upravni odjel	1.640.899,80	1.092.920,44	1.122.419,49
Dječji vrtić „Bambi“	142.574,79	144.000,56	145.426,26
UKUPNO	1.887.969,35	1.356.031,60	1.387.901,75

RASHODI I IZDACI PRORAČUNA PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI

Programska klasifikacija uspostavlja se definiranjem programa, aktivnosti i projekata. Program je skup neovisnih, usko povezanih aktivnosti i projekata usmjerenih ispunjenju zajedničkog cilja. Program se sastoji od jedne ili više aktivnosti i/ili projekata, a aktivnost i projekt pripadaju samo jednom programu.

PROGRAM je skup neovisnih, usko povezanih aktivnosti i projekata usmjerenih ispunjenju zajedničkog cilja i sastoji se od jedne ili više aktivnosti i/ili projekata, a aktivnosti i projekti pripadaju samo jednom programu.

AKTIVNOST je dio programa za koji nije unaprijed utvrđeno vrijeme trajanja, a u kojem su planirani rashodi i izdatci za ostvarivanje cilja utvrđenih programom.

PROJEKT je dio programa za koji je unaprijed utvrđeno vrijeme trajanja, a u kojem su planirani rashodi i izdatci za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom. Projekt se planira jednokratno, a može biti tekući (ne rezultira povećanjem vrijednosti imovine u bilanci) ili kapitalni (povećanje vrijednosti imovine u bilanci).

U nastavku daje se pregled definiranih program kroz kojih će se pratiti realizacija proračuna Općine Sopje kroz trogodišnje razdoblje odnosno za razdoblje od 2023. do 2025. godine.

Za ostvarenje svih programa Jedinstvenog upravnog djela Općine Sopje za 2023. godinu planirana su sredstva u iznosu od 1.887.969,35 za ukupno 18 (osamnaest) različitih programa

koji su obuhvaćeni finansijskim planom rashoda Jedinstvenog upravnog odjela, a koje provodi jedan službenik.

Nazivi programa i planirani iznos u proračunu za 2022. godinu jesu sljedeći:

- Redovna djelatnost predstavničke i izvršne vlasti u iznosu od 708.816,00 kn
- Aktivna politika zapošljavanja u planiramo iznosu od 281.500,00 kn
- Razvoj poljoprivrede i gospodarstva
- Organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja
- Održavanje komunalne infrastrukture
- Prostorno uređenje i unapređenje stanovanja
- Zaštita okoliša
- Građenje komunalne infrastrukture
- Upravljanje imovinom općine
- Socijalna skrb i novčana pomoć
- Razvoj sporta i rekreacije
- Javne potrebe u kulturi i religiji
- Predškolski odgoj i obrazovanje
- Redovna djelatnost jedinstvenog upravnog odjela
- Razvoj civilnog društva
- Zdravstvena zaštita
- Mjera za poticanje rješavanja stambenog pitanja mladih obitelji
- Program predškolskog odgoja-vrtić

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Sopje, kao i poslova državne uprave koji su prenijeti na Općinu, ustrojen je Jedinstveni upravni odjel Općine Sopje. Jedinstveni upravni odjel obavlja poslove iz samoupravnog djelokruga Općine kao jedinice lokalne samouprave, sukladno zakonima i drugim propisima i to:

- Poslove iz oblasti društvenih djelatnosti (kulture, sporta, brige i odgoja djece predškolske dobi, osnovnog školstva, socijalne skrbi, zdravstva, udruga građana)
- Poslove iz oblasti komunalnog gospodarstva (izrada programa održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture i drugih objekata kojih je investitor općina)
- Poslove iz oblasti prostornog uređenja i zaštite okoliša
- Poslove pripreme akata u gospodarenju nekretninama u vlasništvu općine (prodaja i zakup nekretnina, najam stanova i zakup poslovnih prostora)
- Poslove vođenja finansijskog i materijalnog poslovanja općine
- Poslove opće uprave (opće i kadrovske poslove, obavljanje poslova i evidencija iz oblasti rada i radnih odnosa, osiguravanje tehničkih uvjeta za rad Jedinstvenog upravnog odjela, poslovi prijemne kancelarije, arhiviranje i otprema pošte, poslovi nabave robe i usluga
- Poslove vezane uz protupožarnu i civilnu zaštitu
- Poslove unapređenja rada lokalne samouprave i slično.

Ove aktivnosti su u funkciji ostvarenja pravovremenog, zakonitog i cjelovitog izvršavanja svih obveza i realizacije svih planiranih programa.

OPIS POSEBNOG DIJELA PRORAČUNA

Page | 9

OPĆINSKO VIJEĆE, URED NAČELNIKA

Program 1001 Redovna djelatnost predstavničke i izvršne vlasti planirano u iznosu od 104.494,76 eura

1. Za redovne aktivnosti predstavničkih tijela planirano je 10.617,82 eura za naknade za ostale nespomenute rashode poslovanja
2. Za redovne aktivnosti političkih stranaka planirano je 1.353,77 eura za tekuće donacije
3. Za prigodne proslave Općine planirano je 8.626,98 eura, od toga ostali nespomenuti rashodi poslovanja 7.963,37 eura i rashodi za usluge 663,61 eura
4. Za nacionalne manjine planirano je 6.636,14 eura, od toga rashodi za materijal i energiju 265,45 i ostali nespomenuti rashodi poslovanja 5.707,08
5. Za promidžbu Općine planirano je 17.253,96 eura za rashode za usluge
6. Za rad Ureda načelnika planirano je 45.791,48 eura, od toga:
 - Plaća za zaposlene 24.553,72 eura, doprinosi na plaće 3848,96 eura, naknade troškova zaposlenima 8.029,73 eura, postrojenja i oprema 2.521,73 eura, rashodi za usluge 1.061,78 eura i ostali nespomenuti rashodi poslovanja 5.775,56 eura
7. Za proračunsku pričuvu planirano je 5.308,91 eura za ostale rashode - proračunska zaliha
8. Za poticanje djelovanja ostalih udruga planirano je 3.981,68 eura za tekuće donacije
9. Za sudjelovanje na sajmu Viroexpo planirano je 942,33 eura za rashode za usluge
10. Za savjet mladih planirano je 3.981,69 eura za ostale nespomenute rashode poslovanja

Opis i cilj programa : program obuhvaća aktivnosti koje omogućuju obavljanje poslova Općinskog vijeća , te njegovih radnih i savjetodavnih tijela. U sklopu programa se osiguravaju sredstva za isplatu naknada za rad članova predstavničkog tijela , finansijska sredstva za rashode promidžbe i informiranja , grafičke i tiskarske usluge , te tuzemne članarine , sredstva za rad političkih stranaka , za provođenje izbora , savjet mladih . **Opći cilj programa** je razvijanje ljudskih potencijala , a poseban cilja programa je osiguranje uvjeta za rad općinskih tijela u skladu sa zakonskim odredbama.

Pokazatelj uspješnosti programa :

- pravodobnost donošenja i usklađivanja općih akata sa zakonom,
- redovno održavanje sjednica predstavničkog tijela i radnih tijela predstavničkog tijela,
- pravodobnost u pripremi materijala za sjednice predstavničkog tijela i njegovih radnih tijela,
- izvršavanje zakonskih obveza te obveza proizašlih iz općih akata općine vezanih za rad predstavničkog tijela , radnih tijela i političkih stranaka.

JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL PLANIRANO U IZNOSU OD 1.738.474,59 EURA

Program 1002 Redovna djelatnost Jedinstvenog upravnog odjela planirano u iznosu od 230.082,69 eura

1. Za stručno, administrativno i tehničko osoblje planirano je 101.586,04 eura, od toga:
 - Plaće (Bruto) za zaposlene planirane u iznosu od 75.479,46 eura, ostali rashodi za zaposlene 13.869,53 eura, doprinosi na plaće 10.511,65 eura i naknade troškova zaposlenima 1.725,40 eura
2. Za pripreme akata iz djelokruga Jedinstvenog upravnog odjela planirano je 112.423,91 eura, od toga:
 - Naknade troškova zaposlenima 643,705 eura, rashodi za materijal i energiju 5.760,17 eura, rashodi za usluge 82.070,22 eura , ostali nespomenuti rashodi poslovanja 15.900,18 eura i ostali financijski rashodi 225,629 eura

Osnovni cilj programa je razvoj ljudskih potencijala. Poseban cilj programa je osiguravanje nesmetanog obavljanja poslova općinske uprave uz optimalni broj djelatnika , zadovoljavajući opremu i druge radne uvjete , a radi zadovoljavanja potreba građana u okviru zakonom utvrđenih zadaća koje obavlja jedinica lokalne samouprave.

Pokazatelji uspješnosti :

- nalaz i mišljenje Državnog ureda za reviziju kod obavljanja inspekcijskog nadzora
- broj riješenih predmeta u toku godine
- prosječno vrijeme rješavanja predmeta
- trošak nabave sredstava, proizvoda i usluga po djelatniku
- broj računala i računalne opreme u mrežnom sustavu

Program 1003 Održavanje komunalne infrastrukture planirano u iznosu od 241.366,90 eura

1. Za održavanje čistoće javnih površina planirano je 18.979,36 eura, od toga rashodi za usluge 14.397,11 eura i rashodi za materijal i energiju 4.582,25 eura

2. Za održavanje javne rasvjete planirano je 89.963,37 eura , od toga za materijal i energiju 82.000,00 i za rashode za usluge 7.963,37 eura
3. Za deratizaciju i dezinsekciju planirano je 29.763,08 eura za rashode za usluge
4. Za održavanje groblja i mrtvačnice planirano je 929,06 eura za rashode za materijal i energiju
5. Za održavanje nerazvrstanih cesta planirano je 68.750,41 eura za rashode za usluge
6. Za javnu rasvjetu planirano je 32.981,62 eura za građevinske objekte

Page | 11

Opis i cilj program : program obuhvaća aktivnosti tekućeg održavanja javne rasvjete, javnih prometnih i zelenih površina , nerazvrstanih cesta i groblja . **Opći cilj programa** je usmjeren ka stvaranju pretpostavki za razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva. **Poseban cilj programa** je provođenje planiranih aktivnosti u sklopu projekta i održavanje funkcionalnosti postojeće komunalne infrastrukture kroz redovno održavanje , hitne intervencije ili pojačano održavanje.

Pokazatelji uspješnosti:

- smanjenje broja intervencija za izmjenu žarulja po naseljima
- smanjenje broja nerazvrstanih cesta s utvrđenim oštećenjem kolnika te smanjenje broja potrebnih sanacija
- smanjenje broja javnih prometnih površina te nerazvrstanih cesta ne uvjetnih za zimsko čišćenje

Program 1004 Građenje komunalne infrastrukture planirano u iznosu od 124.759,44 eura

1. Za geodetske elaborate planirano je 26.544,56 eura za rashode za usluge
2. Za uređenje platoa planirano je 98.214,88 eura za građevinske objekte

Opis i cilj programa : Program je usmjeren na investicijske zahvate na području uređenja platoa ispred domova i groblja. **Osnovi cilj programa** je razvoj konkurentnog i održivog razvoja općine. **Posebni cilj programa** je zadovoljenje potreba građana u smislu osiguranja adekvatne prometne, javne i komunalne infrastrukture koja će stvoriti jednake životne uvjete stanovnika općine u svim njezinim naseljima.

Pokazatelji uspješnosti :

- povećanje broja parkirališta na grobljima i ispred domova
- izrada geodetskih elaborate

Program 1005 Organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja planirano u iznosu 23.766,58 eura

1. Za redovnu djelatnost planirano je 18.581,19 eura, od toga rashodi za usluge 437,985 eura, tekuće donacije 14.201,34 eura

2. Za Humanitarnu djelatnost Crvenog križa planirano je 1.592,67 eura za tekuće donacije

Za civilnu zaštitu, postrojbe i povjerenike civilne zaštite planirano je 3.592,72 eura od toga za rashode za usluge 3.460,00 eura i za ostale nespomenute rashode poslovanja 132,72 eura

Opis i cilja programa : Program obuhvaća aktivnosti u području civilne zaštite i spašavanja , službu civilne zaštite , Vatrogasnu zajednicu Općine Sopje , te aktivnosti Gorske službe spašavanja. **Osnovi cilja programa** je unaprjeđenje kvalitete života . **Poseban cilj programa** je daljnje razvijanje sustava zaštite i spašavanja i poboljšavanje uvjeta rada Gorske službe spašavanja, te stvaranje uvjeta za kvalitetno i efikasno funkcioniranje protupožarne zaštite u skladu sa zakonskim propisima.

Page | 12

Pokazatelji uspješnosti :

- uskladenost općih akata Općine Sopje iz područja zaštite i spašavanja sa zakonskim odredbama
- smanjenje intervencija HGSS na području Općine Sopje
- broj dobrovoljnih vatrogasaca uključenih u dobrovoljna vatrogasna društva u sastavu VZO općine Sopje

Program 1006 Razvoj poljoprivrede i gospodarstva planirano u iznosu od 16.709,79 eura

1. Za poticanje poduzetništva planirano je 10.617,82 eura, od toga za tekuće donacije 3.981,68 eura i za ostale nespomenute rashode poslovanja 6.636,14 eura
2. Za kontrolu plodnosti tla planirano je 663,61 eura za rashode za usluge
3. Za sufinanciranje programa osposobljavanja odraslih osoba planirano je 132,72 eura za rashode za usluge
4. Za upravljanje poljoprivrednim zemljištem planirano je 5.295,64 eura za rashode za usluge

Opis i cilj programa : Programom se nastoji unaprijediti poljoprivredna proizvodnja i potaknuti gospodarski razvoj na području Općine Sopje. **Osnovni cilj programa** je razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva. **Posebni ciljevi programa** su opstanak seoskih gospodarstava , modernizacija njihove poljoprivredne proizvodnje , razvoj seoskog prostora u smislu poboljšanja i uređenje seoskih putova , poticanje poljoprivredne proizvodnje na području općine Sopje

Pokazatelji uspješnosti :

- povećanje broja poljoprivrednih gospodarstava
- povećanje broj projekata nominiranih prema fondovima EU

Program 1007 Socijalna skrb planirano u iznosu od 37.029,66 eura

1. Za pomoć obiteljima i pojedincima – novčane pomoći planirano je 1.990,84 eura za ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna
2. Za naknadu za novorođenčad planirano je 13.272,28 eura za ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna
3. Za pomoć udrugama socijalnog karaktera planirano je 3.052,62 eura za tekuće donacije
4. Za pomoć za podmirenje dijela troškova stanovanja planirano je 663,61 eura za ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna
5. Za darove za djecu – Sv. Nikola, Uskrs... planirano je 2.654,46 eura za ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna
6. Za naknadu štete od prirodnih nepogoda planirano je 1.327,23 eura za ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna
7. Za sufinanciranje ekskurzija planirano je 2.189,93 eura za ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna
8. Za sufinanciranje poštarine za komunalne usluge planirano je 1.260,87 eura za ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna
9. Dar umirovljenicima, obiteljima i kućanstvima za Uskrs i Božić planiran u iznosu od 10.617,82 eura za ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna

Opis i cilj programa : Program se provodi radi osiguranja socijalne pomoći za socijalno najugroženije i najranjivije skupine građana općine Sopje i financiranju službe udruge osoba s invaliditetom. Radi se o skupini građana koji ostvaruju pravo na pomoć prema kriterijima utvrđenima u Odluci o socijalnoj skrbi na području općine Sopje. Odlukom se podrazumijeva pružanje pomoći za podmirenje troškova stanovanja (komunalna naknada, trošak vode i drugih energenata), jednokratne pomoći u novcu , jednokratne pomoći za rođenje djeteta , pravo na besplatni topli obrok učenika u osnovnim školama , ostale pomoći , te uskrsnica i božićnica umirovljenicima .

Opći cilj programa je unapređenje kvalitete života , a poseban cilj programa je zadovoljenje osnovnih životnih potreba stanovništva koje se radi raznih životnih okolnosti našlo u potrebi. Sufinanciranje službe udruge osoba s invaliditetom.

Program 1008 Predškolski odgoj i obrazovanje planirano u iznosu od 39.153,24 eura

1. Za osnovnoškolsko obrazovanje planirano je 16.855,80 eura, od toga pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna 1.327,23 eura i ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna 15.528,57 eura
2. Za srednjoškolsko obrazovanje planirano je 7.697,93 eura za ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna
3. Za visokoškolsko obrazovanje planirano je 14.599,51 eura, od toga ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna 13.272,28 eura i tekuće donacije 1.327,23 eura

Opisi i cilja programa : Programom se želi pružiti podrška školama u osmišljavanju i provođenju projekata te djeci i mladima u pohađanju predškolskih , osnovnoškolskih , srednjoškolskih i visokoškolskih obrazovnih programa. **Osnovi cilj programa** je razvoj ljudskih potencijala. **Posebni ciljevi programa** su osiguranje dijela sredstava za financiranje projekata i materijalnih roba i usluga vezanih uz realizaciju istih , te razvoj i unaprjeđenje odgoja i obrazovanja. Osiguranje sredstava za stipendije studenata s područja Općine Sopje , osiguranje sredstava za rad Visoke škole za menadžment Virovitica , te poboljšanje materijalno tehničkih uvjeta u školama i sufinanciranje nabave radnih bilježnica , atlasa , mapa i karata za svu djecu osnovnih škola.

Pokazatelji uspješnosti .

- povećanje broja događaja organiziranih od strane škola , a sufinanciranih od općine
- poboljšanje materijalno tehničkih uvjeta u školama na području Općine Sopje
- povećanje broj korisnika stipendija

Program 1009 Sport i rekreacija planirano u iznosu od 142.842,92 eura

1. Za poticanje sportskih aktivnosti planirano je 45.125,75 eura za tekuće donacije
2. Za redovito održavanje i sanaciju svlačionica u Grabiću planirano je 69.347,67 eura za dodatna ulaganja na građevinskim objektima
3. Za uređenje nogometnog igrališta u Novoj Šarovci planirano je 28.369,50 eura za postrojenja i opremu

Opis i cilj programa : Programom javnih potreba u sportu osiguravaju se finansijska sredstva za financiranje sportskih društava koje djeluju na području Općine Sopje. **Osnovni cilj programa** je stvaranje poticajnog okruženja za razvoj sporta na području općine Sopje. **Poseban cilj** programa je poboljšanje razine kvalitete sporta na području općine Sopje , a posebno onog dijela koji će pridonijeti promidžbi općine Sopje , te uključivanje većeg broja djece i mladeži u sportu. Izgradnja i održavanje sportskih objekata i terena koja su u vlasništvu Općine , rad i djelovanje škole nogometa.

Pokazatelji uspješnosti :

- povećanje članstva u sportskim društvima

- postignuti rezultati na natjecanjima
- opremanje svačionica

Program 1010 Kultura planirano u iznosu od 44.078,08 eura

1. Za poticanje kulturnih aktivnosti kroz sufinanciranje kulturnih udruga planirano je 6.636,14 eura za tekuće donacije
2. Za manifestaciju „Dravsko proljeće“ planirano je 37.441,94 eura, od toga rashodi za usluge 36.114,71 eura i knjige i umjetnička djela 1.327,23 eura

Opis i cilja programa : Programom se podupire kulturni amaterizam i kulturno stvaralaštvo te obogaćuje kulturna ponuda Općine Sopje kroz podupiranje rada manifestacija organiziranih od strane kulturno umjetničkih društava a koji su tradicija ovih krajeva. **Osnovni cilj** programa je unapređenje kvalitete života građana općine Sopje, a **posebni ciljevi** programa su osiguranje finansijskih sredstava za djelovanje kulturno umjetničkih društava . Obilježavanja značajnih obljetnica , održavanje kulturnih manifestacija od važnosti za općinu .

Pokazatelj uspješnosti .

- povećanje broja kulturnih manifestacija na području Općine Sopje
- povećanje broja članova uključenih u kulturno umjetnička društva

Program 1011 Razvoj civilnog društva planirano u iznosu od 1.327,23 eura

1. Za pomoć vjerskim zajednicama planirano je 1.327,23 eura za tekuće donacije

Cilj programa Financiranje vjerskih zajednica , odnosno RK župe sv. Marije Magdalene , sredstva se osiguravaju za opremanje župnog dvora i župne crkve i ostalih sakralnih objekata na području Općine Sopje.

Pokazatelji rezultata:

- povećan broj obnovljenih sakralnih objekata na području Općine Sopje

Program 1012 Zdravstvena zaštita planirano u iznosu od 7.724,47 eura

1. Za preventivni pregled zaposlenika planirano je 2.123,56 eura za rashode za usluge
2. Za sufinanciranje specijalista u Domu Zdravlja planirano je 5.468,19 eura, od toga za pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna 1.327,23 eura i za rashode za usluge 4.140,96
3. Za testiranje na Covid 19 planirano je 132,72 eura za rashode za usluge

Page | 16

Opis i cilj programa : aktivnost sufinanciranja rada Hitne medicine, sufinanciranje specijalista u domu zdravlja. **Osnovni cilj programa** je, te osigurati pravovremenu zdravstvenu zaštitu putem hitne službe. **Poseban cilj programa** je unaprjeđenje kvalitete života svih stanovnika na području općine Sopje , te ujednačavanje standarda zdravstvene zaštite u provođenju hitne medicine.

Pokazatelji uspješnosti :

- povećan broj organiziranih dežurstava hitne medicine radi osiguranja dostupnosti i kvalitete usluga svim stanovnicima općine Sopje.

Program 1013 Upravljanje imovinom planirano u iznosu od 103.731,78 eura

1. Za nabavu opreme planirano je 21.832,90 eura za postrojenja i opremu
2. Za održavanje objekata za redovito korištenje planirano je 54.748,17 eura, od toga rashodi za usluge 723,339 eura, ostali nespomenuti rashodi poslovanja 3.981,68 eura, postrojenja i oprema 1.327,23 eura i rashodi za materijal i energiju 42.205,87 eura
3. Za održavanje postrojenja i opreme planirano je 4.612,11 eura, od toga rashodi za usluge 1.957,65 eura i rashodi za materijal i energiju 2.654,46 eura
4. Za održavanje voznog parka planirano je 15.820,56 eura, od toga rashodi za materijal i energiju 822,881 eura, ostali nespomenuti rashodi poslovanja 1.818,30 eura i rashodi za usluge 577,345 eura
5. Za naslijedenu imovinu planirano je 19,92 eura za građevinske objekte
6. Za provedbu zakona o zaštiti životinja planirano je 265,44 za rashode za usluge
7. Za procjembene elaborate planirano je 3.982,00 eura za rashode za usluge
8. Za priključak općinskih objekata na plinsku i vodovodnu mrežu planirano je 2.450,68 eura za građevinske objekte

Opis i cilj programa : Program obuhvaća aktivnosti i projekte kojima se osiguravaju sredstva za upravljanje materijalnom imovinom u vlasništvu Općine Sopje. **Osnovni cilj programa** je unaprjeđenje kvalitete života i rada korisnika poslovnih prostora u vlasništvu Općine . **Posebni cilj programa** je kvalitetno i odgovorno upravljanje poslovnim prostorima i svom imovinom u vlasništvu Općine .

Pokazatelji uspješnosti :

- povećanje broja na zadovoljavajući način uređenih poslovnih prostora u vlasništvu Općine Sopje
- povećan broj obnovljenih objekata u smislu energetskih obnova

Page | 17

Program 1014 Zaštita okoliša planirano je 32.365,31 eura

1. Za spremnike za odvojeno prikupljanje otpada planirano je 25.824,53 eura. od toga za rashode za usluge 253,832 eura i za postrojenja i opremu 23.286,21 eura
2. Za informativne aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom planirano je 663,61 eura za rashode za usluge
3. Za poticanje naknada za smanjenje količine otpada planirano je 2.557,17 eura za ostale nespomenute rashode poslovanja
4. Za program zaštite zraka ozonskog sloja, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama planirano je 3.320,00 eura za rashode za usluge

Opis i cilj programa : Program je usmjeren na aktivnosti u cilju osiguranja održivog gospodarenja otpadom te aktivnosti usmjerene na zbrinjavanje otpada, i nabavke spremnika. Osnovni cilj programa je unaprjeđenje kvalitete života stanovništva na području općine. Poseban cilj programa je očuvanje okoliša kao prirodnog dobra o kojem ovise i sadašnje i buduće generacije. Poseban cilja programa je unaprjeđenje kvalitete života svih stanovnika na području općine Sopje.

Pokazatelji uspješnosti :

- smanjenje količine otpada koji se odlaže na deponij
- savjesno gospodarenje komunalnim otpadom

Program 1015 Mjera za poticanje rješavanja stambenog pitanja mladih obitelji planirano u iznosu od 19.908,42 eura

Za Mjeru za poticanje rješavanja stambenog pitanja planirano je 19.908,42 eura za ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna

Opis i cilj programa programom se želi privući mlade obitelji na ostanak na području općine i zasnivanje obitelji.

Pokazatelji rezultata

-broj realiziranih zahtjeva

Page | 18

Program 1016 Aktivna politika zapošljavanja planirano u iznosu od 37.361,46 eura

Za Program javnih radova "Radom za zajednicu i sebe" planirano je 37.361,46 eura, od toga rashodi za materijal i energiju 464,53 eura, plaće (bruto) 31.189,85 eura, doprinosi na plaće 4.379,85 eura i naknade troškova zaposlenima 1.327,23 eura

Opis i cilj programa je mogučnost zapošljavanja teže zaposlivenih osoba.

Pokazatelj rezultata:

-broj zaposlenih osoba kroz program javnih radova

Program 1018 Prostorno uređenje i unapređenje stanovanja planirano u iznosu od 538.691,83 eura

1. Za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada planirano je 3.981,68 eura, od toga ostali nespomenuti rashodi poslovanja 3.318,07 eura i rashodi za usluge 663,61 eura
2. Za poticanje razvoja širokopojasne infrastrukture planirano je 266.476,32 eura za rashode za usluge
3. Za uklanjanje građevina planirano je 2.720,82 eura za rashode za usluge
4. Za redovito održavanje i sanaciju društvenog doma u Josipovu planirano je 41.940,41 eura za dodatna ulaganja na građevinskim objektima
5. Za redovito održavanje i sanaciju društvenog doma u Španatu planirano je 41.011,35 eura za dodatna ulaganja na građevinskim objektima
6. Za rekonstrukciju spremišta DVD-a Vaška planirano je 89.019,67 eura za dodatna ulaganja na građevinskim objektima
7. Za rekonstrukciju i dogradnju zgrade javne i društvene namjene u naselju Vaška planirano je 89.019,67 za dodatna ulaganja na građevinskim objektima
8. Za izgradnju spremišta za DVD Sopje planirano je 38.672,10 eura za građevinske objekte
9. Za izgradnju nadstrešnice za održavanje manifestacija planirano je 45.578,8 eura za građevinske objekte

10. Za izmjene prostornog plana uređenja Općine Sopje planirano je 9.290,60 eura za nematerijalnu proizvedenu imovinu

Opis i cilj programa : Program obuhvaća aktivnosti i projekte kojima se osiguravaju nabava opreme za rad za održavanje. Održavanje objekata, postrojenja i opreme te održavanje vozog parka. **Osnovi cilj programa** je unaprjeđenje kvalitete života i rada, legalizacije objekata u vlasništvu općine. **Posebni cilj programa** je kvalitetno i odgovorno upravljanje imovinom u vlasništvu Općine.

Page | 19

Pokazatelji uspješnosti

- povećanje broja legaliziranih objekata u vlasništvu općine
- povećan broj uređenih domova i objekata u vlasništvu općine

PRORAČUNSKI KORISNIK DJEĆJI VRTIĆ BAMBI SOPJE

Program 1017 Financiranje dječjeg vrtića Bambi planirano u iznosu od 142.574,79 eura

1. Za plaće i zakonske doprinose planirano je 86.999,80 eura, od toga plaće (bruto) 66.361,40 eura, doprinosi na plaće 8.759,71 eura, naknade troškova zaposlenima 3.981,68 eura, rashodi za usluge 4.778,02 eura i ostali nespomenuti rashodi poslovanja 3.118,99 eura
2. Za regres, jubilarne nagrade, božićnice i sl. planirano je 2.468,64 eura za ostale rashode za zaposlene
3. Za redovnu djelatnost dječjeg vrtića planirano je 53.106,35 eura, od toga, rashodi za materijal i energiju 31.775,54 eura, rashodi za usluge 11.216,67 eura, postrojenja i oprema 286,681 eura, naknade troškova zaposlenima 2.946,22 eura, ostali nespomenuti rashodi poslovanja 3.372,05 eura i ostali finansijski rashodi 929,06 eura

Opis i cilj programa : Program je usmjeren na stvaranje uvjeta za obavljanje predškolske djelatnosti Dječjeg vrtića Bambi Sopje radi zadovoljenje potreba stanovnika Općine za predškolskim odgojem djece. Osnovni cilj programa je razvoj ljudskih potencijala . **Posebni ciljevi programa** su uključivanje što većeg broja djece u organizirane primarne i dodatne programe dječjeg vrtića , čime se iskazuje društvena briga o djeci , te kvalitetno provođenje programa njegove , odgoja i naobrazbe djece predškolskog uzrasta.

Pokazatelji uspješnosti :

- broj upisane djece u dječji vrtić ,
- broj realiziranih projekata predškolskog odgoja
- broj upisane djece u malu školu .

RASHODI I IZDACI PRORAČUNA PO FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI

Funkcijska klasifikacija pokazuje aktivnosti jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave organizirane i razvrstane prema ulaganjima sredstava u djelatnosti: opće javne usluge, javni red i sigurnost, ekonomski poslovi, zaštitu okoliša, unapređenje stanovanja i zajednice, zdravstvo, rekreaciju, kulturnu i vjersku djelatnost, obrazovanje i socijalnu zaštitu.

Page | 20

RASHODI I IZDACI PRORAČUNA PO IZVORIMA FINANCIRANJA

Uz ekonomsku, programsku, funkciju i organizacijsku klasifikaciju, klasifikacija po izvorima financiranja uvedena je u sustav državnog proračuna, ali i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kako bi se osiguralo praćenje korištenja sredstava dobivenih temeljem naplate različitih prihoda. Za svaki prihod određeno je uz koji se izvor financiranja veže, a rashodi se izvršavaju u skladu s utvrđenim planom i ostvarenjem prihoda iz kojih se financiraju.

Osnovni izvori financiranja su:

- ✓ **opći prihodi i primici,**
- ✓ **doprinosi,**
- ✓ **vlastiti prihodi,**
- ✓ **prihodi za posebne namjene,**
- ✓ **pomoći,**
- ✓ **donacije,**
- ✓ **prihodi od prodaje ili zamjene nefinansijske imovine i naknade s naslova osiguranja te**
- ✓ **namjenski primici.**

Zakonom o proračunu daje se fleksibilnost u izvršavanju rashoda i izdataka koji se financiraju iz izvora: prihodi za posebne namjene, pomoći i donacije, na način da se propisuje mogućnost njihova izvršavanja u iznosima većim od planiranih, a ograničenje se postavlja na razinu ostvarenja prihoda. Dodatno, neiskorišteni prihodi iz ovih izvora u jednoj godini mogu se prenijeti i trošiti u drugoj godini.

Izvor financiranja opći prihodi i primici (nenamjenski) čine prihodi koji se ostvaruju temeljem posebnog propisa kojim za prikupljene prihode nije definirana namjena korištenja. Ovaj izvor financiranja čine sljedeće vrste prihoda: prihodi od poreza, prihodi od finansijske imovine, prihodi od nefinansijske imovine, prihodi od administrativnih (upravnih) pristojbi,

prihodi od kazni, primici od finansijske imovine za koje nije definirana namjena korištenja. Za prihode iz ovog izvora namjena korištenja utvrđuje se kroz sam proračun.

Izvor financiranja prihodi za posebne namjene uključuje prihode čije su korištenje i namjena utvrđeni posebnim zakonima i propisima. Ovaj izvor financiranja čine sljedeće vrste prihoda: ustupljeni dio poreza na dohodak i pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije osnovnog školstva i vatrogastva, naknade za koncesije, prihodi od spomeničke rente, komunalni doprinosi, komunalne naknade, prihodi iz namjenskog dijela cijene komunalnih usluga za razvoj, vodni doprinos i drugo. Page | 21

Izvor financiranja pomoći čine prihodi ostvareni od inozemnih vlada, od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, prihodi iz drugih proračuna, ostalih subjekata unutar općeg proračuna i sredstva iz strukturnih fondova EU.

Izvor financiranja donacije čine prihodi ostvareni od fizičkih osoba, neprofitnih organizacija, trgovачkih društava i od ostalih subjekata izvan općeg proračuna.

Izvor financiranja prihodi od prodaje ili zamjene nefinansijske imovine i naknade s naslova osiguranja su prihodi od prodaje ili zamjene nefinansijske imovine i naknade s naslova osiguranja. Ovaj izvor financiranja čine prihodi od prodaje zemljišta i prava građenja, prihodi od prodaje stanova i poslovnih prostora te prihodi od refundacije šteta.

Sukladno Zakonu o proračunu, sredstva od prodaje i zamjene nefinansijske imovine i od naknada s naslova osiguranja (refundacije šteta), mogu se koristiti samo za kapitalne rashode, za ulaganja u dionice i udjele trgovачkih društava te za otplate glavnice na temelju dugoročnog zaduživanja. **Kapitalni rashodi su:** rashodi za nabavu nefinansijske imovine, rashodi za održavanje nefinansijske imovine, kapitalne pomoći koje se daju trgovackim društvima u kojima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima odlučujući utjecaj na upravljanje za nabavu nefinansijske imovine i dodatna ulaganja u nefinansijsku imovinu.

Izvor financiranja namjenski primici čine primici od finansijske imovine i zaduživanja, čija je namjena utvrđena posebnim ugovorima i/ili propisima.

ZAKLJUČAK

Proračun Općine Sopje za 2023. godine, izrađen je i usklađen sa svim zakonskim obvezama, potrebnim pravilnicima i propisima te Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a u okvirima realne situacije na području Virovitičko-podravske županije i Republike Hrvatske. Proračunom za 2023. godinu, uskladilo se izvršavanje već zadanih i preuzetih obveza, ali isto tako stvorili temelji za daljnje korištenje mogućnosti financiranja u tijeku 2023. Godinu. Prihodi i rashodi, planirani su na temelju dosadašnjeg ostvarenja proračuna 2022. godinu, što je dalo dobru bazu za planiranje ukupnog proračuna. Svi kapitalni rashodi planirani u 2023. godinu (posebice izgradnja komunalne infrastrukture

koja se sufinancira kroz kapitalne pomoći), planirani su sukladno dokumentaciji koja je napravljena u prethodnim godinama, a bitna je za sam početak investicije za koju se općina kandidira preko nadležnih ugovornih tijela u RH (ministarstva, ESI fondovi, agencije).

Page | 22

